

Itäauto ei ole enää kirosana, v

Idän ihmeautoksi nimetty Lada on nykyään kaikkea muuta kuin puolikuu-rojen pappojen kulkupeli. Lyhyen ajan sisällä Ladasta on tullut nuorten hitti. Haapavedelle perustettiin viime kesänä Suomen pohjoisin Lada-klubi.

TEKSTI: ANNE ANTILA
KUVAT: JUKKA-PEKKA MOILANEN

seen tuli tasan yksi Lada pallogrillin ja makkarapaketin kanssa, Taneli tunnustaa.

Suomen pohjoisin Lada-klubi aloitti toimintansa suu-remmassa mittakaavassa viime kesänä. Pääkallopaikkaansa kerho pitää Haapavedellä.

– Tällä hetkellä piirissä pyörii kaksitoista autokuntaa,

LÖYTÖJÄ TALLINNURKISTA

Pohjois-Suomen nuoriin ladakärpänen on purrut hitaammin kuin muualla Suomessa. Syyt löytyvät syvältä historiasta.

– Lada miellettiin vielä muutama vuosikymmen sitten tiettyyn poliittiseen suuntaan sitoutuneiden työläisten autoksi. Maine jätti jälkensä

ihmisten mieliin. Kultaisella 80-luvulla autojobbarit tekivät tiliä rahtaamalla kaikki tallin nurkilla notkuneet itäautot takaisin naapurimaahan, Jarno kertoo.

Itäautojen massapuhdistus on vaikuttanut myös siihen, että Pohjois-Suomen ladisteilla on ollut vaikeuksia löytää alleen kulkupelejä.

"Ladalla lähdetään

Venäläistä superia vai suomalaista luksusta? Ladan kojelaudasta ei löydy turhanpäiväisiä hanikoita eikä kulkupeli vaadi satasivuista käyttö-opasta.

Pari vuosikymmentä sitten Ladoja karrattiin kilpaa rajan taakse ja annettiin nimelistä korvausta vastaan alkuperäiskansan käyttöön. Näitä neliskantisia, Siperian mersuiksi nimettyjä ajopelejä ei huolitettu edes perheen kakkosautoiksi. Varsinkin nuorisoin keskuudessa Lada oli lähes kirosana.

– Sillä ajelijaa ei kehdattu pyytää edes juoppokuskiksi, vuoden ajan ladailua harrastanut **Taneli Rautio** muistelee naureskellen.

Haapavetinen Taneli lukeutuu *Pohjois-Suomen Lada-klubin* aktiivisimpiin jäseniin.

– Ensimmäinen kokoontumisajokin oli kuin suoraan *Kummeli*-sarjasta. Tapaami-

mutta lisää on tulossa, klubin nestoreihin itsensä luokitteleva **Jarno Alarauhio** lupaa.

Pororajan pitkistä välimatkoista huolimatta itäautojen kuukausiparaatiin on viime aikoina ilmestynyt uusia tulokkaita.

– Naisia saisi olla enemmän. Ladalla ajava nainen on maailman seksikkäimpiä yhdistelmiä, Jarno pohtii pilke silmäkulmassaan.

Hän myös kehuu olevansa joukon rohkeimpia ratinpyörittäjiä.

Olen saanut osakseni armotonta irvailua, sillä olen yksi niistä harvoista miehistä, jotka yrittävät iskeä Ladalla jopa naisia, hän tunnustaa.

➤ **Matti Ollikainen** saa Ladan käyntiin vaikka veivamalla. – Aina lähtee, jopa paukkupakkasilla. Lada ei tarvitse käynnistyäkseen edes lohkolämpitintä, **Matti** kehuu.

vaan nuorison trendikaara

– Hyvän Ladan löytämistä voidaan verrata lottovoittoon. Autoliikkeistä näitä on turha haeskella. Parhaimmat yksilöt löytyvät edelleen maaseudulla asuvien paappojen tallinurkista, Jarno tietää.

Pohjois-Suomen ladaklubilaiset rakastavat todella autojaan. Kehuja satelee niin ajo-ominaisuuksista kuin sisätilan

lämpötilastakin.

– Parempaa autoa on turha hakea. Jämäkkä ohjaus ja jatkuva kuumuus takaavat ajonautinnon myös talvikeleillä, Taneli Rautio ennättää listaamaan.

– Lada on myös siinä mielessä ihanteellinen, ettei tätä tarvitse koskaan korjata. Ladaa vain huolletaan. Vara-

osiksi riittää sopivan kokoinen kerä rautalankaa ja ruuvi-meisseli. Näillä pärjää tilanteessa kuin tilanteessa, Jarno jatkaa.

Huonoista ominaisuuksista puhuttaessa lista on huomattavasti lyhyempi.

– Jos nyt jotakin pitää mainita, niin kulutus voisi olla hieman pienempi. Hyvällä

TEIDEN YKSINÄISET RITARIT

Haapaveden pientä maaseutukaupunkia kiertävät Ladat herättävät kuukausittain ansaittua huomiota ja hilpeitä kannanottoja.

– Kokemuksella rohkenen sanoa, että itäautolla ajaminen vaatii hyvän itsetunnon ja loistavan huumorin. Ladismi on rajojen rikkomista, joten tämä laji ei sovi tosikoille, Jarno toteaa.

Aidolta Lada-fanilta vaaditaan myös pohjatonta itsekkyyttä, sillä harvalla itäautolla rikotaan nopeusennätyksiä.

– Satasta mennään hyvällä kelillä ja kovalla myötätuulel-

vaikka naisiin"

Lada kuuluu niihin harvinaisuuksiin, joita ei tarvitse kiikuttaa kalliisiin merkkihuoltoihin. – Korjaamiseen riittää nippu rautalankaa ja ruuvi-meisseli, Lada-fanit tietävät.

Suomen pohjoisin lada-klubi kokoontui näyttävään yhteispotrettiin.

– Taneli Raution mattamusta paholainen on nuorukaisen päivittäisessä käytössä. – Parempaa autoa ei ole edes olemassa. Entinen maine ja sopiva rumuus pitävät huolen siitä, ettei edes ovia tarvitse lukita.

kelillä ja keveällä kaasujalalla selviää kymppillä. Keskikulutus on viidentoista litran luokkaa satasella, pojat laskeskelevat ympäripyöreästi.

la. Se on jo sellainen vauhti, ettei siinä ehdi vieruskaveria jututtaa eikä stereota kuunnella. Ladalla ajaminen nimittäin tarkoittaa sanan varsinaisessa merkityksessä ajamista, Taneli leukailee.

– Olemme myös siinä mielessä onnellisessa asemassa, ettei meidän koskaan tarvitse ajaa ruuhkassa. Kaikki menivät takuuvarmasti ohitse ja luja. Olemme tällaisia teiden yksinäisiä ritareita, pojat kuitaavat humoristiseen tyyliin. □

"Ensimmäinen Ladojen kokoontumisajo oli suoraan Kummeleista. Tapaamiseen tuli tasan yksi Lada, pallogrilli ja makkarapaketti."

